

Baráth Zsolt
országgyűlési képviselő

Országgyűlés Hivatala

irányítószám: 2/13358

Érkezett: 2013 DEC 11.

Írásbeli kérdés

Kövér László úrnak,
az Országgyűlés elnökének

Helyben

Tisztelt Elnök Úr!

Az Országgyűlésről szóló 2012. évi XXXVI. törvény 42. § (8) bekezdése alapján írásbeli kérdést kívánok intézni a Külügyminisztériumot vezető miniszterhez, mint a tárgyban illetékes minisztérium vezetőjéhez

„Milyen valós eredményeket ért el a Kormány a délvidéki 1944-45-ös tömeggyilkosságok ügyében, avagy pontosan hol és mikor kért bocsánatot a magyar közösségtől a Szerb Miniszter illetve Köztársasági Elnök?

címmel.

A benyújtott kérdésemre a választ írásban várom.

Tisztelt Miniszter Úr!

2011. 09. 22-én K/4253. számon írásbeli kérdést tettem fel: „*Mit tesz a Kormány az 1944-45-ben történt délvidéki magyarellenes tömeggyilkosságok ügyében?*” címmel a nemzetpolitikáért felelős tárca nélküli miniszternek.

Ebben többek között ezt válaszolták:

„Tájékoztatom Képviselő Urat, az 1944-45-ös események kutatásának és feltárásának helyzetéről, Sólyom László magyar és Boris Tadic szerb köztársasági elnökök megállapodása értelmében kétoldalú Akadémiai Történeti Vegyes Bizottság jött létre a szerb és a Magyar Tudományos Akadémia közreműködésével. A bizottság 2011. évi programjában tudományos és közéleti konferenciák, valamint kiállítás szervezése, publikációk megjelentetése és honlap kialakítása szerepel, amely nagyban segíti majd a pedagógusokat is abban, hogy diákjaiknak az eseményekről hiteles képet adjanak.”

Tisztelt Miniszter Úr!

Alább láthatja a Délvidéki koncentrációs táborok térképét.

forrás: keskenyut.hu

Tisztelt Miniszter Úr!

Ajánlom figyelmébe a délvidéki holokauszt rövid történetét:

„MAGYAR TRAGÉDIA

DÉLVIDÉK

1944-1945

A Bizánc nyugati peremén kialakuló és lassan terjeszkedő szerb állam a 14. század derekán érte el hatalma csúcsát. A Balkán nyugati részét ellenőrzése alatt tartó Szerb Királyság azonban nem tudott ellenállni a török hódításnak. Az 1389-es rigómezei csatavesztés után Szerbia közel ötszáz évre török fennhatóság alá került, és függetlenségét csak 1878-ban nyerte vissza. A régi/új állam nemzeti céljai a szerbek által lakott területek egyesítésére irányultak. A Balkán-háborúk (1912–1913) során sikerült is megszerezni Ó-Szerbiát (Koszovó) és Macedónia egy részét. A győzelmek révén Szerbia területe megkétszereződött, de több mint egymillió szerb maradt az ország határain kívül, jórészt a Vajdaságban, Horvátország keleti részén és Dalmáciában. A szerbek körében a pánszláv szélsőséges eszmék a 19. század közepe óta népszerűek voltak, és számos szervezet alakult ezek terjesztése és megvalósítása érdekében. Az egyik titkos csoport tagja volt az a Gavrilo Princip, aki az osztrák trónörökös meggyilkolásával közvetlen okot adott az első világháború kirobbanásához. Szerbia számára a legfontosabb hadicél a szerbek lakta területek, valamint a szerbek, a horvátok és a szlovénok

egy államban történő egyesítése volt. Ez a cél 1918 őszén valósulhatott meg, akkor amikor a Balkán-félszigetet már az antanthatalmak ellenőrizték, és az Osztrák-Magyar Monarchia felbomlott. 1918 október végén az osztrák Krajna tartomány Szlovénia néven függetlenné vált, Horvátország pedig elszakadt Magyarországtól. Mindezek után, 1918. december 1-jén kikiáltották a Szerb-Horvát-Szlovén Királyságot.

A Szerb-Horvát-Szlovén Királyság területe csaknem 250 000 km² volt. Az 1921. évi népszámlálás szerint a kicsit több, mint 12 millió lakosú ország lakosságának 39%-a volt szerb, 24%-a horvát és 8,5%-a szlovén, tehát a nem szláv etnikumok aránya viszonylag magas volt. A különböző szláv nemzetek autonómiáját és egyenrangúságát hangsúlyozó, háború alatti megállapodások ellenére az új ország elsősorban a szerbek állama lett. A ki nem elégített nemzeti vágyak a horvátok és a szlovének nemzeti mozgalmának kibontakozásához vezettek. Legkevesbé a horvátok tudták elfogadni a nagyszerb centralizáló politikát; ők különállásra, autonómiára törekedtek, s e cél elérése érdekében szívós küzdelmet folytattak, még erőszakos eszközök igénybevételevel is. Ezek a nemzetiségi ellentétek is hozzájárultak ahhoz, hogy az 1929 óta Jugoszláviának nevezett délszláv állam 1941 tavaszán nem tudott ellenállni a náci Németország által indított támadásnak. Szlovéniát Németország és Olaszország osztotta fel egymás között. Koszovót az olasz kézben lévő Albániához csatolták, Macedóniát pedig Bulgária szállta meg. A zömmel magyarok lakta Bácska, Dél-Baranya, a Muravidék és Muraköz visszakerült Magyarországhoz. A területileg megcsonkított Szerbia és Montenegró a tengelyhatalmak bábállamai lettek, csakúgy, mint az 1941. április 10-én kikiáltott Független Horvát Állam, amely Boszniát-Hercegovina döntő részét is magában foglalta.

A két világháború közötti időszakban a szerbek Jugoszlávia etnikai sokszínűségét a délszláv nemzeti identitás kiépítésével, propagálásával kívánták eltüntetni. A sokszínűséget se a térséget 1941-től ellenőrző náci Németország, se a fasiszta Olaszország, se a horvát bábállam nem tolerálta. Kényszerű telepítések kezdődtek, melyek a szerbeket és a szlovénokat érintették a legfájdalmasabban. Mintegy 220-280 ezer szerbnek kellett távoznia elsősorban Horvátországból, valamint a német, olasz, bolgár és magyar ellenőrzés alatt álló területekről Szerbiába. Több tízezer szerb vesztette életét etnikai tisztogatások és a megtorló akciók következtében. A Németország és Olaszország között felosztott Szlovéniából mintegy 200 ezer szlovént üldöztek el lakóhelyéről. Az elűzöttek helyébe németeket és olaszokat telepítettek.

A Horvátországban és Szerbiában élő, az új rendben privilégizált státust kapó, kb. 400 ezer fős németiség mintegy 90 százaléka ugyanakkor szülőföldjén maradt. A náci győzelmek árnyékában elképzelhetetlennek tűnt, hogy a világháború utáni etnikai tisztogatásoknak és bosszúhadjáratoknak majd a németek, valamint a többi nem délszláv nemzetiségű népek lesznek az elsődleges célpontjai és áldozatai. Pedig a homogén délszláv állam megvalósítására irányuló tervek, már a második világháború során elkészültek.

A szerb ultranacionalista csetnik mozgalom egyik főideológusa, Stevan Moljević boszniai szerb ügyvéd már 1941 júniusában telepítési tervet dolgozott ki a győzelem utáni időkre. A terv a Karadjordjević család által vezetett Nagy-Szerbiával számolt, amely Románia és Magyarország egy részét, Horvátország nagy részét, valamint Boszniát, Montenegrót és Macedóniát is magában foglalta. A londoni jugoszláv emigráns kormánynak is elküldött és a csetnik vezetés által is elfogadott terv 2 millió 675 ezer nem szerb, köztük félmillió német kitelepítését irányozta elő a nagyszerb nemzetállam megteremtése céljából. Szerényebb volt a Gavriilo Princip-féle merénylet egykori résztvevőjének, Vasa Čubrilović nacionalista politikusnak a terve, amelyet 1944 novemberében készített az ideiglenes kormányfőként működő Josip Broz Tito marsall számára. A részletesen kidolgozott forgatókönyv szerint a németekre kitelepítés várt, de a magyarok, albánok, olaszok és románok által lakott

területeken csak a szerb etnikai túlsúly elérése volt a cél. A csetnik tevékenység azonban nem csak a nem-délszláv népeket sújtotta a háború során, hanem a horvátokat, a crnogoracokat és a bosnyákokat is. A vetélytársnak tekintett közösségek elleni leszámolások ezek életét követelték.

A délvidéki magyarok tragédiája a magyar történelem egyik legsötétebb fejezete. A mai ésszel felfoghatatlan népirtás mégis a XX. század legkevésbé ismert eseményei közé tartozik.

A homogén délszláv állam létrehozásához 1944 őszén, a kommunista partizánmozgalom győzelmének küszöbén értek meg a feltételek. Az ukrán, majd a balkáni front összeomlása után Erdély, Bánság, Bácska és Baranya magyar és német lakosságának egy része menekülve hagyta el szülőföldjét. 1944. október elején, amikor a szovjet haderő a szerbiai Bánság területére lépett, a délvidéki magyar közigazgatás evakuációja már egy hónapja tartott. A gyorsan visszavonuló magyar haderővel mintegy 14 ezer, 1941 folyamán áttelepült csángó és több ezer, zömmel 1941-ben érkezett közalkalmazott menekült el. Tito partizánserege a szovjet csapatokkal együtt nyomult előre. Az elfoglalt területek magyar és a német lakosai tartottak az új rendtől, de elképzelhetetlennek tartották azokat a csapásokat, amelyek rájuk vártak. Az 1943. november 29-én, a boszniai Jajce városában megtartott Jugoszláv Népfelszabadító Antifasiszta Tanács II. ülésén még arról beszéltek, hogy a háború utáni új országban minden nemzetiség egyenjogúságot fog élvezni. A Bácska-Baranyai Partizánosztig főparancsnoksága által kiadott és terjesztett röplapok 1944 elején is harcra hívták a magyarokat a fasiszták ellen. 1944 őszén, a győzelem küszöbén azonban lehullott a lepel a partizánok a magyar és a német lakossággal kapcsolatos terveiről.

Az észak-bánsági kerületi Népfelszabadító Bizottság 1944. szeptemberi felhívása már utalt arra, hogy németek és magyarok hasonló bánásmódban fognak részesülni. A Vajdasági Tartományi Pártvezetőség október 2-ai körlevele már kimondta: *“A leghatározottabban le kell számolni az 5. hadoszloppal, elsősorban a megszállók közvetlen támogatóival. A pártszervezeteknek a legsokoldalúbb segítséget kell nyújtaniuk az OZNA [Odelenje za Zaštitu Naroda, magyarul Népvédelmi Osztály] szerveinek a háborús bűnösök felkutatásában, elsősorban a svábok és a magyarok soraiból, akik népeinket öldösték, üldözték és fosztogatták...”*. A szovjet csapatok és a partizánok által elfoglalt területeken népfelszabadító bizottságok alakultak. Ezek lettek a hatalom képviselői. A népfelszabadító bizottságok kezdték meg a vélt vagy valós háborús bűnösök felkutatását, és hozzájuk futottak be a szerb lakosság feljelentései, melyek alapján listák készültek a letartóztatandó személyekről. Szerepük volt az ítélezésben, de a halálos ítéleteket rendszerint valamelyik helyben lévő partizánosztig hajtotta végre.

A bosszúhadjárat levezénylésére, a magyarok és németek megfélemlítésére és menekülésre kényszerítésére a népfelszabadító bizottságok tevékenysége elegendő lett volna, Tito azonban a Magyarországhoz tartozó területen különösen keményen akart fellépni. A Belgrád felszabadítását célul kitűző hadművelet részeként a Jugoszláv Népfelszabadító Hadsereg főparancsnoksága 1944. október 17-én a katonai közigazgatás bevezetését rendelte el a Bánság, Bácska és Baranya területére. Az intézkedés deklarált célja a térség szinte érintetlen gazdasági potenciáljának megszerzése volt. A valóságban a gazdasági szempontoknál jóval fontosabbak voltak az etnikai, politikai megfontolások. A katonai közigazgatás élére kinevezett Ivan Rukavina vezérőrnagy október 22-én kiadott felhívásában nyíltan kijelentette, hogy az intézkedésre *“a nemzeti jövő és e területek délszláv jellegének megőrzése”* miatt van szükség. A katonai közigazgatás bevezetése után a népfelszabadító bizottságok szerepe csökkent, a megtorlásokat döntően a Vajdasági Tartományi Pártvezetőség október 2-ai körlevelében már említett OZNA, vagyis a Népvédelmi Osztály hajtotta végre. Ezt a hírhedt szervezetet a Jugoszláv Népfelszabadító Partizánosztigok Főparancsnokságának 1944. május 13-ai utasítása hívta életre. Elsődleges feladata az ellenséges kémelek felderítése és

megsemmisítése volt, de 1944 augusztusától tevékenysége kiterjedt a "nép ellenségeinek" likvidálására is. Erre a célra a főparancsnokság egy hét hadosztályból és számos brigádból álló speciális OZNA hadtestet is szervezett. A háború utolsó hónapjaiban a már általános állambiztonsági feladatokat is ellátó szervezet az új jugoszláv, kommunista hatalom kiépítésének legfőbb eszközévé vált. A különböző partizánegységek és OZNA-különítmények által végrehajtott tömeggyilkosságok mellett a magyarok és a németek kollektív büntetését szolgálták a "fasiszta gyűjtőtáboroknak" nevezett kényszermunkatáborok. A Vajdaság területén mintegy 40 internálótábort állítottak fel, melyekbe közel 200 ezer, főleg német nemzetiségű embert zártak. A magyar foglyok zömmel a Szabadkán, Újvidéken, Zomborban, Nagybecskerekén, Topolyán, Kikindán, Versecen és Járeken létesített táborokba kerültek. A táborokba zárt magyarokról megközelítő számadat sem áll rendelkezésre.

A magyarellenes terrorhadjárat nem mindenhol zajlott le azonos módon. Egy-egy település sorsát befolyásolta, hogy a szovjet, illetve a partizáncsapatok a katonai közigazgatás bevezetése előtt vagy után vonultak be. Az is számított, hogy az 1942 januárjában a magyar fegyveres erők által végrehajtott mintegy 4 ezer zsidó és szerb polgár valamint ellenálló meggyilkolásával végződő "razzia" mennyire érintette a visszafoglalt települést. Az általános irányelveken túl a tragikus események menetét olykor az egyéni bosszú is befolyásolta. Becse, Mohol, Bajmok, Zombor, Bezdán, Temerin, Újvidék és Szabadka voltak a legvéresebb események színhelyei. A bosszúhadjárat része volt a magyarok és németek tömeges elűzése. A magyar Belügyminisztérium és Külügyminisztérium korabeli iratai szerint 1945 áprilisa és novembere között szerb fegyveresek 5-10 ezres csoportokban svábokat és magyarokat hajtották át a határon magyar területre. A kitoloncolások csak 1946 júniusában szűntek meg.

A tömeggyilkosságok magyar áldozatainak teljes száma pontosan nem határozható meg. Az OZNA által készített nyilvántartási listák alapján, az 1944 októberében és novemberében ítélet nélkül kivégzett magyarok száma jóval meghaladja az 5 ezer főt. Ez az adat nem tartalmazza a jugoszláv népbíróságok által hozott halálos ítéletek alapján kivégzetteket. Ráadásul a tömeggyilkosságok, csökkenő intenzitással, de 1945 tavaszáig tartottak, annak ellenére, hogy a katonai közigazgatás már február közepén megszűnt. Svetozar Kostić Capo az OZNA akkori vajdasági vezetője szerint a belügyi csapatok összesen mintegy 20 ezer magyart öltek meg. További visszaemlékezések, szemtanú-beszámolók és helyi dokumentumok alapján a szerbiai magyar kutatók leggyakrabban 15-20 ezerben adják meg a vérengzések magyar áldozatainak számát. (delvidekitragedia.hu)"

Tisztelt Miniszter Úr!

Az alábbi cikkben is olvasható – többek között –, hogy a délvidéki mészárlás a magyar nemzet tragédiája, vagyis ennek következményeként a Magyar Államnak/Kormánynak felelősen kell cselekednie ennek az ügynek az érdekében is. Továbbá az is világosan kitűnik, hogy a lentebb nevezett 3 község lakói még mindig bűnösök a szerb törvény szerint.

„Az 1944/45-ös áldozatokra emlékeztek Csúrogon (vajdasag.ma, 2013. november 3.)

Idén először koszorúzott a vajdasági magyar közösség az 1944/45-ös áldozatok tiszteletére felállított új emlékműnél Csúrogon.

Politikai pártok, önkormányzatok, civil szervezetek és magánszemélyek koszorúztak vasárnap Csúrogon azon a helyen, ahol június végén Áder János magyar és Tomislav Nikolić szerb elnök is fejet hajtott a második világháborúban és azt követően ártatlanul kivégzettek előtt.

A vajdasági magyarság eddig tizenkilenc alkalommal emlékezett a csúrogi áldozatokra, a korábbi emlékhelyen álló fakeresztet és kőtáblát azonban többször meggyalázták. A szerb kormány azt ígérte, hogy a szobor körül emlékpark is épül majd, ez egyelőre nem valósult meg.

Teleki Júlia, a csúrogi megemlékezés szervezője beszédében kijelentette, hogy "az áldozatok a magyar nemzet áldozatai", s a hozzátartozóknak emlékezniük kell rájuk.

Korsós Tamás, Magyarország szabadkai főkonzulja beszédében kiemelte: európai jelentőségűnek nevezhető, hogy a szerb törvényhozás politikai nyilatkozatban ítélte el a kollektív bűnösség elvét.

"Szerbia Magyarország erőteljes támogatásának is köszönhetően hatalmas lépést tett az EU-integráció felé, de ez nem csak gazdasági integráció, hanem a jog és az igazságosság térsége is. Ugyanakkor a Szerbia legfőbb méltóságai által a nyilvánosság előtt tett ígérek és az azóta tartó folyamatos hitegetés ellenére nyoma sincs a Csúrog, Zsablya és Mozsor magyar lakosságának kollektív bűnösségét kimondó határozatok hatályon kívül helyezésének" - mondta Korsós Tamás.

Mina Jurišin, az 1942 Razzia Emlékbizottság titkára szerint nem ér véget a harc azzal, hogy felállítottak egy emlékhelyet az ártatlan magyar és szerb áldozatoknak. Mindent meg kell tenni azért, hogy ilyen és hasonló bűnök többé ne történhessenek meg – hangsúlyozta Jurišin. (MTI)"

Tisztelt Miniszter Úr!

Az Ön tudomása szerint a szerb Kormány mikor tervez a délvidéki magyar holokausztról emlékévet?

Pontosan milyen eredményeket ért el a magyar Kormány – nem a kétoldalú Akadémiai Történész Vegyes Bizottság – a délvidéki tömeggyilkosságok ügyével kapcsolatban?

Pontosan mikor és hol kért bocsánatot a szerb miniszterelnök illetve Köztársasági elnök a magyar közösségtől?

Milyen ellenlépéseket tesz a Kormány a délvidéki tömeggyilkosságok emlékhelyeinek a sorozatos megrongálása ügyében, van-e erre mód diplomáciai szinten?

Várom megtisztelő válaszát!

Budapest, 2013. december 11.

Baráth Zsolt
országgyűlési képviselő
Jobbik